

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2025/8

25.Sept.2025

Mariane Paviassen Jensen

2024-mut Inatsisartut ilassutitut aningaasaliissutitut inatsisissaannut siunnersuut (Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Oqaaseqaat.

Inuit Ataqatigiit sinnerlugit ilassutitut aningaasaliissutaasimasut 2024-imi atorneqareersimasut pillugit ima oqaaseqarniarpugut.

Inuit ataqatigiit Naalakkersuisut ilassutitut aningaasaliissutigiumasaat Aningaasaqarnermut akileraartarnermullu ataatsimiititaliami peqataanitsigut pimoorulluinnarlugit suleqataaffigisarsimavagut. Qinnuteqaatit pisariaqavissuusutut isigisagut akuersissuseqataaffigisarsimavagut aammali apeqquersinnaasartakkagut apeqquteqarfigisarsimallugit.

Nunatta karsiata ullumikkutut inissisimanagera siusinnerusukkulli tassunga pisussaasoq ilisimatitsissutigineqartuarnikuuvoq. Iliuserisimasalli amigartarsimanagera kingorna maanna annertuumik nunatta karsia tatisimaneqalerluni, tassungalu pissutaasut tassaapput aningaasarsiorfitta annersaat nunanit allanik niueqateqarnikkut isertitarisartakkagut ataasiinnarmik isumalluuteqarnerat tassalu aalisarnermik kisimi annertuumik isumalluuteqaratta.

Siunissarlu ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu kingulissatta ajornerusumik inissinnginnissaat isumannaartariaqarparput, qinikkatut suliassaraarput aningaasarsiorfitta aammalu aningaasarsiorfitta amerlanerulernissaanik siunertaqarlutalu pilersitsinissarput, aningaasartuutaannarnik anguniagaqassalluta periarfissaqanngilagut.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Qinigaaffik kingulleq takornariaqarnikkut annerusumik nunatta karsiata aammalumi kommunit karsiisa isertitaqarsinnaanerisa annertusarnissaanut aqqutissamik inatsisiliornikkut pilersitsivugut, nunatta inuisa annerusumik periarfissaqarnerulernerannik pisinnaatitaaffeqalernerannillu aqqutissiuvisiq, sulili takornariaqarnikkut sullissinermi inatsip aallarluarnissaanut piffissaq atortussaavoq, naatsorsuutigaaarpullu ukiualuit qaangiuppata ullumikkorniit annerusumik takornariaqarneq nunatsinnut aningaasarsiornikkut iluaqutaallualerumaartoq.

Taakku saniatigut immitsinnut pilersornerulernissamut siunertaqartumik aningaasalersuinerit innuttaasunit atorluarneqarsinnaasunik pilersitsivugut, immitsinnullu pilersornerulernissamut pilersaarusriluta, tassuunakkut nunatta avataannut annertuumik aningaasat aniatittakkagut annikillisarlugit nunatta iluani kaaviaartitsinerit annertunerulersinniarlugit, tassuunnaarpiarli aamma innuttaasut suleqataajumassusaat apeqqutaasorujussuuvog, ugguunakkullu oqaatigiumasarput tassaavoq inuiaqatigiit aningaasarsiornerat aningaasanillu atuinerat tassaammat inuiaqatigiit tamattaalluta akisussaaqataaffipput, periarfissiissutit immitsinnut pilersornerulernissamut atorluaqqunaqaat.

Nunatta avataaniit isumalluuteqarfigisatta ilagilluinnartagaat tassaasarpog orsussumik ikummatissamik atuneq, tamannalu annikillisarluarlu alloriarneq pingaarutilik qinigaaffik kingulleq inatsiartuni akuersissutigaaarpog, Aasianni Qasigiannguanilu erngup nukiliornissaq aalijangiiffiqataaffigaarpog, taasumap qulakkeertussaavaa nunatta avataaniit pisiortornitta annikillisarunnissa, minnerunngitsumillu silap pissusiata allanngoriartorneranut akiuviniaqataanitta annertusarnissa, Nuummi erngup nukinganik innaallagissiorfiup illoqarfissuup alliarlorneranut malinnaasinnaajunnaariartuinnartup takussutissartai aqqusaartorneqalereernikuupput taamaamallu pisariaqavissunut ilaavoq Nuummi erngup nukingata pisinnaasaasa qaffannissaat tamannalu aamma akuersissutigisimasatsinnut ilaavoq, Nunagreen Naalakkersuisut suliaasanut

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

qulaannut taariikkannut suliaqartussatut anigaasaliiffigineqarnissaminik 4.mio.-
ninik pisariaqartitsiimavoq.

Naalakkersuisullu immikkut anigaasaliisutissanik qinnuteqaatigisarsimasaasa
akuersissutigisarsimasatta ilai tassaapput: Ombudsmandeqarfimmut,
Digitalimik ingerlatsinermut aningaasaartuutit, Kommuni kujallermi
isumaginninnikkut kivitsisinnaannginnerata kingorna ikiorsiisariaqarneq,
Kommuninut tamanut bloktilskudini taanneqartartuni
anigaasaleeqqittariaqarsimanerit, coronap kingorna suliffeqarfiit
akiliisinnaasusaat suli tamakkiisunngorsimannginnerinut
tapiisariaqarsimanerit, Kangerlussuarmi umimmannik
kisitsisariaqarsimaneq, Pinngortitaleriffiup umiarsuaataata "Tarajup"
anigaasaleeqqiffigineqartariaqarsimaneq, nalininnaasumik
meerartaarsinnaanngitsut meerartaarsinnaalernissaannut ikiorsiissutit
(reagensglasbeh.) Innarluutilinnut sullissiviup Pissassarfiup sullinneqartussanik
tikisitsiniartarneranut taakkulu ingiallortaasa angalasinnaaneritut
annertunerusumik anigaasanik pisariaqartitsineri, Nunalerinermi atugassanik
pinngitsoorneqarsinnaanngitsunik assartuusinnissamut immikkut
anigaasaliisutit, Tunumi aalisanerup ineriartortissinnaaneranut
anigaasaleeqqittariaqarneq, Kitaani arferit kisinneqartariaqarnerannut
tunngasut, Kommunitoqqat uterfigeqqinnissaannut misissuinissamut
anigaasaliisariaqarneq, nunatta isiginnaartitsisarfiata kolligiaatalu immikkut
anigaasaliiffigisariaqarneri, Asiamut immikkut IT-kut atortorissaarutitut
iliuuseqarfigineqartariaqartunut anigaasaliinerit, peqqinnissaq pillugu
isumaqatigiisummi suliarineqartussatut isumaqatigiissutaasut assigiingitsut,
meeqqat angerlarsimaffiup avataannut inissineqarsimasut angajoqqaarsiaannut
ikiorsiisiinnaanermut tunngasut, ilinniartitaanermut pilersarutip
piviusunngortinneqarnissaannut, peqqinnissaqarfimmi sulisunut
inissaqartitsinnissamut, sukkunut akitsuutip peerneqarneranut anigaasat
isertitassaraluit naatsorsuutaajunaarneri (12.3 mio), ineqarnermut tapit

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

allarpaalussuillu immikkut aningaasaliiffigineqartariaqarsimasut inatsisartut aalijangigaannik tunngavillit, aammali nunatsinni pissut aallaavigalugit aningaasartuuteqarnerusariaqarsimanermik aallaavillit.

Inuit Ataqtigiinniit aningaasaliisutaareersimasut pisariaqavissuusimammata tusaatissatut tiguagut.

Qujanaq.